

Бортник Михайло Олександрович,
*студент 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Міськова Наталія Миколаївна,
*к.п.н., доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Одним з пріоритетних завдань нинішньої школи є створення повноцінних умов для особистісного розвитку кожної дитини, вироблення ініціативної життєвої позиції. Її рішення особливо актуальне для початкової ланки шкільного навчання, тому що навчальна діяльність в даний період є провідною в психічному розвитку дітей 6-10 років, а вік є чутливим періодом для виховання і навчання. Сьогодні потрібно гармонійно поєднувати навчальну діяльність, в рамках якої виробляють базові знання, вміння та навички, з діяльністю дослідницькою, творчою, пов'язаною з розвитком індивідуальних задатків учнів, їх пізнавальною активністю, здатністю вирішувати нестандартні завдання.

Сучасна педагогіка та педагогічна психологія напружено розробляють нові технології освіти, збудовані на дослідному пошуку учнів в процесі навчання. Крім стандартної системи навчання, є кілька альтернативних. Жваво сприймаються використання в різних педагогічних технологіях в рамках особистісно-орієнтованого навчання, такі, як навчання у співпраці, різнорівневе навчання, метод проєктів, портфоліо учня, об'єднаний і персональний підхід до навчання, можливості рефлексії, які здійснюються в усіх перерахованих вище технологіях. Серед різноманітних напрямків нових педагогічних технологій провідне місце займає проєктна діяльність [1].

Проєктний метод навчання на уроках математики в початкових класах сприяє розвитку самостійної навчальної діяльності, об'єднуючи в систему теоретичні та практичні складові діяльності учнів, дозволяючи кожному відкрити, розвинути і реалізувати творчий потенціал своєї особистості. На перше місце виходять форми самостійної роботи учнів, сформовані не тільки на застосуванні набутих знань і умінь, а й на придбанні на їх основі нових. В основі методу проєктів лежить креативність, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі і самостійно конструювати свої знання.

Використання проєктної технології у підготовці вчителів- предметників досліджували Г. Бреславська, О. Войтович, Н. Грицай, М. Елькін, І. Сяська

тощо.

Сутність проектної технології у початковій розкрито в наукових розвідках В. Андрієвської, Б. Андрійчук, Н. Данильченко, О. Байнякшиної, В. Білик, Н. Білоусової, Л. Бодько, В. Бондар, Т. Бондаренко, О. Боровець, А. Власенко, І. Даніліної, О. Карабін, С. Луців та Г. Савицької, Т. Марченко, О. Онопрієнко, Р. Михайлишин, Н. Рудницької, А. Струк, Л. Шевчук, М. Шевчук.

У Концепції Нової української школи наголошено на важливості використання в освітньому процесі методів і технологій, які вчать учнів робити самостійний вибір, пов'язувати вивчене з практичним життям, ураховують індивідуальність учня.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства освіта потребує нового рівня, який відповідав би міжнародним стандартам і був орієнтованим на особистість. Навчання математики в початковій школі має сприяти розвитку інтелектуальної сфери особистості учня, а саме: пізнавальних інтересів, аналітичності розуму, вміння віднаходити оптимальне рішення. У сучасній швидкоплинній освіті соціально-економічний рівень початкової освіти залежить від результативності запровадження інноваційних технологій навчання, що ґрунтується на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання у початковій школі.

З огляду на це в сучасних умовах створення НУШ необхідним є впровадження в закладах загальної середньої освіти різноманітних інноваційних технологій навчання.

Серед таких технологій вигідно вирізняється проектна технологія, оскільки вона створює відповідні умови для творчого розвитку і самореалізації учнів, дає можливість сформувати в них основні компетентності, визначені Державним стандартом початкової освіти.

В основу методу проектів покладено ідею розв'язання тієї чи іншої теоретично або практично значущої проблеми. Сьогодні вміння використовувати метод проектів в освітньому процесі вважають ознакою високої компетентності педагога.

Організована діяльність учнів у процесі засвоєння теоретичних знань і практичних умінь за допомогою методу проекту означає визнання того факту, що будь-яке знання засвоюється лише у процесі власних дій учнів. При цьому найважливішою складовою цих дій є розумові зусилля. Розглядаючи метод проекту, слід зазначити, що він націлений на набуття учнями нових знань у процесі навчальної діяльності, систематизацію та інтеграцію знань, які вже є, на набуття досвіду вирішення навчальних та професійних проблем, що саме по собі вже вимагає різноманітності методичних прийомів. Володіння методом проекту як технології – показник високої кваліфікації педагога [2, с.14-19].

Проектні технології навчання на уроках математики в початкових класах НУШ сприяють розвитку самостійної навчальної діяльності, об'єднуючи в систему теоретичні та практичні складові діяльності учнів, дозволяючи кожному відкрити, розвинути і реалізувати творчий потенціал своєї особистості. На перше місце виходять форми самостійної роботи учнів,

сформовані не тільки на застосуванні набутих знань і умінь, а й на придбання на їх основі нових. В основі методу проєктів лежить креативність, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі і самостійно конструювати свої знання.

До організації проєкту на уроках математики висуваються певні вимоги, зокрема:

1) тема для всього класу може бути одна, а шляхи її реалізації у кожній групі – різні. Можливе одночасне виконання учнями різних проєктів;

2) проєкт є значущим для найближчого та опосередкованого оточення учнів – однокласників, їх батьків, знайомих;

3) проєкт завжди педагогічно значущий, тобто учні одержують знання, будують взаємини, оволодівають необхідними способами мислення та дії;

4) проєкт повинен бути завчасно спланованим, але разом з тим допускає гнучкість та зміни під час його виконання;

5) проєкт орієнтовано на вирішення конкретної проблеми.

Проєкти виконуються впродовж визначеного відрізка часу. У них є чітко виражені початок і кінець. Проєкт закінчується, коли досягнуті його основні цілі. Значна частина зусиль при роботі з проєктом спрямована саме на забезпечення того, щоби проєкт був завершений у визначений час. Проєкт є однократною, нециклічною діяльністю. Проєкт як система діяльності існує рівно стільки часу, скільки потрібно для одержання кінцевого результату.

Проєкти - це заходи, які певною мірою неповторні й однократні. Разом із тим ступінь унікальності може сильно відрізнити один проєкт від іншого [3].

Таким чином, слід зазначити, що проєктний підхід можна застосувати у початкових класах для вивчення будь-якої складної дисципліни. Він дозволяє наблизити навчальний процес до життя, до потреб дітей, навчальний матеріал адаптувати до реальних життєвих ситуацій, а головне – робить навчання молодших школярів цікавим і змістовним, а процес набуття знань простим і доступним. Початкова освіта дає не тільки знання, що знадобляться в майбутньому дорослому житті, а й знання, уміння й навички, що допомагають вже сьогодні дитині розв'язати її нагальні життєві проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бритикова Г.В. Метод проєктів як сучасна педагогічна технологія *Управління школою*. 2018. №7. С. 26-28

2. Єрмаков І.Г. На шляху до школи життєвої компетентності: проєктний підхід / І.Г.Єрмаков. Метод проєктів: традиції перспективи, життєві результати: практико-зорієнтований К.: Департамент, 2013. 89 с.

3. Котелянець Л. Проєктний метод навчання молодших школярів. *Рідна школа*. 2011. №10. С. 23-26.

ЗМІСТ РОЗДІЛУ 4

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

- 1** *Барна Тетяна Василівна* Формування медіаграмотності учнів початкових класів у процесі вивчення предметів мовно-літературної галузі за допомогою візуальних медіа засобів. **144**
- 2** *Кливець Тетяна Павлівна* Метод проєктів як засіб розвитку креативної особистості молодшого школяра **153**
- 3** *Кравчук Анастасія Леонідівна* Формування соціальної компетентності молодших школярів засобами web-орієнтованих і мультимедійних технологій на уроках мовно-літературної освітньої галузі **157**
- 4** *Лях Ганна Михайлівна* Web-квест як інноваційна технологія розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі **161**
- 5** *Мастерко Вероніка Богданівна* Використання інтерактивних технологій для формування комунікативної культури молодших школярів **165**
- 6** *Поплавська Олеся Петрівна* Формування культури поведінки молодших школярів у позаурочній діяльності в умовах Нової української школи
- 7** *Трохимчук Раїса Володимирівна* Гра як засіб формування ціннісних орієнтацій молодших школярів в умовах Нової української школи